

Stichting Right To Play Nederland

Wilhelminaplein 8
1062 HK Amsterdam
www.righttoplay.nl

RIGHTTOPLAY

WHEN CHILDREN PLAY, THE WORLD WINS.

Jaarrekening 2017

Rapport inzake jaarstukken 2017

Amsterdam, 31 mei 2018

 BORRIE
accountants
Postbus 8565
3009 AN Rotterdam
010-2667733 31/5/18
rotterdam@borrie.nl

Contents

1.	Bestuursverslag 2017	3
1.1	Algemeen	4
1.2	Kort overzicht 2017	5
1.3	Financieel resultaat	7
1.4	Internationale ontwikkelingen	8
1.5	Bestuur en directie	10
1.6	Financiële positie	12
1.7	Vooruitblik 2018	13
1.8	Ondertekening bestuursverslag	14
2.	Jaarrekening 2017	15
2.1	Balans per 31 december 2017	16
2.2	Staat van baten en lasten over 2017	17
2.3	Toelichting op de jaarrekening	18
2.4	Ondertekening jaarrekening	27
3.	Overige gegevens 2017	28
3.1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	29
3.2	Bestemming van het saldo van baten en lasten over 2016	29
3.3	Voorstel tot bestemming van het saldo van baten en lasten over 2017	29

RIGHT TO PLAY

WHEN CHILDREN PLAY, THE WORLD WINS.

1. Bestuursverslag 2017

- 1.1 Algemeen
- 1.2 Overzicht 2017
- 1.3 Financieel resultaat
- 1.4 Internationale ontwikkelingen
- 1.5 Bestuur en directie
- 1.6 Financiële positie
- 1.7 Vooruitblik 2018
- 1.8 Ondertekening bestuursverslag

1.1 Algemeen

Het bestuur en de directeur van Right To Play Nederland leggen in dit bestuursverslag verantwoording af over de ontwikkeling van de inkomsten en uitgaven in 2017 en de financiële positie van de stichting. Voor een uitgebreide toelichting op alle activiteiten en ontwikkelingen gedurende 2017 wordt verwezen naar het jaarverslag, zoals dit wordt opgenomen op de website.

Right To Play is statutair gevestigd in Den Haag. In 2004 is de stichting ingeschreven bij de Kamer van Koophandel als Stichting Right To Play Nederland. De stichting heeft vanaf 2006 het CBF-keurmerk. Ook is de stichting door de Belastingdienst erkend als ANBI.

De doelstelling van Right To Play Nederland is fondsenwerving voor de sport- en spelprogramma's die in 16 landen in Afrika, Azië en het Midden-Oosten worden uitgevoerd. Daarnaast werkt Right To Play Nederland aan het vergroten van naamsbekendheid en bewustmaking van het Nederlands publiek voor sport en spelen als middel voor ontwikkeling.

In 2017 werkten er gemiddeld 6 FTE voor Right To Play Nederland.

1.2 Kort overzicht 2017

2017 was een transitiejaar voor Right To Play Nederland. Een grotendeels nieuw team is in 2017 voortvarend aan de slag gegaan met de nieuwe strategie, die gericht is op 1) het vergroten van de zichtbaarheid van Right To Play en kennis over wat we doen en waarom, 2) het verbeteren van de fondsenwerving en 3) het versterken van doelgroepen in de landen waar we programma's en projecten uitvoeren en van de Right To Play organisatie in Nederland. In 2017 is het kantoor van Right To Play Nederland verplaatst van Den Haag naar Amsterdam.

Een hoogtepunt van het afgelopen jaar was start van het innovatieve project *The Power of Play*, dat Right To Play samen met Jantje Beton de komende jaren gaat uitvoeren in Rwanda en Nederland met een geweldige extra bijdrage van € 1.4 miljoen van de Nederlandse Postcode Loterij. Een tweede hoogtepunt was een bijdrage van € 100.000 van corporate partner ASICS, bijeen gebracht met een schoenen-actie die plaats vond in alle ASICS winkels in Europa en online, waarbij klanten konden doneren aan Right To Play en dan gelijk korting kregen op hun aankoop. Right To Play ontving de bijdrage tijdens de jaarlijkse ASICS sportdag. Op die dag verzorgden we een aantal sport- en speelactiviteiten om medewerkers de kracht van spelen zelf te laten ervaren.

Bij Right To Play draait het om de kracht van spelen. Want als je speelt is alles mogelijk. Als je speelt ontdek je nieuwe werelden. Je leert jezelf kennen. Je leert omgaan met elkaar. En omgaan met emoties. Als je speelt kun je samen lachen en vergeet je even al je zorgen. Toch is het voor heel veel kinderen onmogelijk om te spelen. Omdat ze in armoede leven. Omdat het onveilig is. Omdat ze moeten werken. Of omdat ze zo beschadigd zijn, dat ze niet meer weten hoe. Right To Play kent de kracht van spelen en geeft deze door. Aan alle kinderen. Overal ter wereld.

Met het nieuwe team hebben we in mei 2017 voor de vijfde keer de Right To Play Golf Cup georganiseerd en in november 2017 voor de derde keer de Right To Play Sports Quiz. Het zijn beproefde concepten waarbij deelnemers meespelen voor kinderen die opgroeien op plekken waar spelen niet vanzelfsprekend is. Right To Play was in 2017 wederom het officiële goede doel van de Dam tot Dam loop. Driehonderd lopers kwamen tijdens dit grootste hardloopevent in Europa in actie voor Right To Play. Daarnaast doneerden duizenden andere lopers bij inschrijving een bedrag aan Right To Play. In september 2017 organiseerden we weer een *Meet the Field* sessie voor partners en supporters. Vijf collega's uit Rwanda, die voor *The Power of Play* in Nederland waren om met Jantje Beton trainingsmaterialen te ontwikkelen, lieten de aanwezigen kennis maken met de dagelijkse praktijk van onze programma's en wat die opleveren. 2017 werd afgesloten met een aansprekende internationale eindejaars campagne onder de noemer *Play Can't Wait*.

In 2017 hebben we, als onderdeel van de nieuwe strategie, de *Time To Play* propositie ontwikkeld. Daarmee kunnen we partners en supporters laten ervaren wat het belang is van spelen en op welke wijze we spelen inzetten in de landen waar Right To Play actief is. In Nederland verzorgde Right To Play in samenwerking met de Cruyff Foundation in de zomer van 2017 ook weer trainingen voor vrijwilligers en COA-medewerkers op een zestal AZC's. Daarbij maken we gebruik van de aanpak die we de afgelopen 16 jaar hebben ontwikkeld met het werken in (post)conflictgebieden.

Het transitiejaar 2017 was ook een uitdagend jaar. Als gevolg van de start van een grotendeels nieuw team, van de ontwikkeling van een nieuwe strategie, van uitstel van de start van het vervolgproject *Sport and Humanitarian Assistance* in Libanon en van het niet doorgaan van een fondsenwervend evenement in

september 2017 bleven de opbrengsten in 2017 achter ten opzichte van de begroting. Daarnaast geldt in algemene zin voor Right To Play Nederland dat opbrengsten in een niet-Olympisch jaar, zoals 2017, doorgaans lager uitvallen dan in een Olympisch jaar. Door deze omstandigheden kon Right To Play Nederland financieel minder bijdragen aan de Right To Play programma's in Afrika, Azië en het Midden-Oosten. In 2017 is echter een stevig fundament gelegd voor groei van de opbrengsten in de komende jaren.

1.3 Financieel resultaat

De totale opbrengsten in het transitiejaar 2017 zijn vastgesteld op € 1.588.098 (begroot €1.975.000). De totale opbrengsten blijven achter op het totaal begrote resultaat.

	2017	2016	2015	2014
Inkomsten eigen fondsenwerving	€ 582.058	€ 829.919	€ 632.607	€ 885.325
Kosten fondsenwerving	€ 198.914	€ 243.274	€ 193.111	€ 187.157
CBF Ratio	34,0%	29,3%	30,5%	21,1%

Toelichting op de kosten

Hieronder volgt een toelichting op de verschillen tussen de begroting en de daadwerkelijke cijfers.

Uitkeringen aan Right To Play International bedroegen € 683.028 i.p.v. € 1.295.492 zoals begroot.

De salarissen zijn licht hoger uitgevallen uit dan begroot: € 354.236 i.p.v. € 352.558 zoals begroot.

De kosten voor evenementen zijn lager uitgevallen dan begroot: € 108.950 i.p.v. € 120.400.

De algemene kosten zijn hoger uitgevallen dan begroot: € 120.081 i.p.v. 104.950.

Met betrekking tot de kosten voor beheer en administratie t.o.v. de totale lasten van de organisatie, is in 2014 een norm van 15% vastgesteld, in lijn met de richtlijnen van het CBF. Met een ratio van 15,0% zit Right To Play Nederland precies op deze norm.

Verdeling lasten naar bestemming

Bij het toerekenen van de kosten wordt vastgesteld of deze direct toerekenbaar zijn aan de vier hoofdactiviteiten van de organisatie: Internationale projecten, Voorlichting en bewustmaking, Fondsenwerving en Beheer en administratie. Voor een nadere toelichting op de gehanteerde verdeelsleutel in 2017 voor het toerekenen van onze kosten, verwijzen wij naar pagina 17 van de jaarrekening.

De totale kosten voor fondsenwerving vielen lager uit dan begroot voor 2017: € 198.914 t.o.v. € 262.020.

1.4 Internationale ontwikkelingen

Right To Play Nederland is geassocieerd met het hoofdkantoor, Right To Play International. Dit is een internationale organisatie, gevestigd in Toronto, Canada. Er zijn nog zes andere nationale Right To Play kantoren die zich vergelijkbaar verhouden tot het hoofdkantoor. Daarnaast zijn er Right To Play kantoren met lokale medewerkers in de zestien landen waar Right To Play programma's en projecten uitvoert. Het hoofdkantoor in Toronto heeft een leidende, faciliterende dan wel ondersteunende rol en overziet uitvoering van omvangrijke programma's die in meerdere landen tegelijk worden uitgevoerd. Right To Play Nederland en de andere nationale kantoren zijn vooral fondsenwervend en werken daarnaast samen met landenkantoren in Afrika, Azië en het Midden-Oosten aan de ontwikkeling van voorstellen en bij uitvoering van projecten die specifiek worden mogelijk gemaakt met gelden die geworven zijn in het land waar het desbetreffende nationale kantoor is gevestigd.

Begin 2017 heeft het bestuur van de internationale Right To Play organisatie een nieuwe meerjarenstrategie (2017-2020) goedgekeurd. Nieuw in deze strategie is dat we vanaf 2017 ook resultaten gaan meten op het gebied van *gender* gelijkheid en bescherming van kinderen. Onderwijs, gezondheid en vreedzaam samenleven blijven daarnaast bestaan als resultaatgebieden. Nieuw is ook de expliciete omarming van spelen in al haar vormen: sportief spelen, educatief spelen, creatief spelen en vrij spelen. Educatieve spellen zijn bijvoorbeeld kring- en estafette spellen en creatief spelen bestaat uit muziek, dans en drama. In de landen waar we werken werden alle vormen van spelen al ingezet, maar bij fondsenwerving lag tot 2017 de nadruk op sport en educatief spelen.

Right To Play projecten en programma's worden hoofdzakelijk uitgevoerd in landen in Afrika, Azië en het Midden-Oosten. Medewerkers van lokale Right To Play kantoren zijn verantwoordelijk voor de uitvoering. Zij werken daarbij nauw samen met programma managers van nationale kantoren, waaronder Right To Play Nederland, en het hoofdkantoor.

Alle projecten en programma's zijn gebaseerd op plannen die Right To Play maakt op basis van lokale behoeften en betrokkenheid en in samenspraak met lokale partners. In elke plan staan de doelstellingen, strategie en beoogde resultaten. Ook staat beschreven welke activiteiten uitgevoerd gaan worden, met wie we lokaal samen werken en op welke wijze resultaten worden gemonitord en geëvalueerd. Right To Play meet *output* (aantallen) en *outcomes* (verandering in vaardigheden, kennis en gedrag). We kijken ook naar *impact* (veranderingen in de samenleving). Dat laatste is moeilijk precies te meten. De meest programma's en projecten worden ook geëvalueerd door externe partijen.

Right To Play Nederland gaf in de 2017 mede-uitvoering aan het *Sport for Development.nl* (SfD) programma (2016-2019) dat wordt uitgevoerd door ISA, Right To Play en de KNVB in een 10-tal landen. Het programma wordt gefinancierd door het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Voor Right To Play gaat het vooral om activiteiten in Mali, Mozambique en de Palestijnse gebieden. In 2017 hebben Right To Play en ISA ook een succesvolle pilot, *We Play for Peace*, in Burundi uitgevoerd in het kader van *Sport for Development.nl*.

Eind 2017 besloot het Ministerie van Buitenlandse Zaken het vervolg (2018-2019) van de innovatieve pilot *Sport and Humanitarian Assistance* (SaHA) in Libanon te financieren. SaHA maakt gebruik van sport, voetbal in het bijzonder, om meer sociale cohesie tussen Libanezen en Syrische en Palestijnse vluchtelingen te realiseren in een land waar één op de vier personen een vluchteling is. Dit vervolgproject zal resulteren in een *proof of concept* dat ook op andere plekken kan worden ingezet. Het nieuwe SaHA project, dat wordt

uitgevoerd door War Child, Right To Play en de KNVB, richt zich op 300 jonge Libanese, Syrische en Palestijnse sportleiders, 4.000 kinderen en 1.600 ouders en verzorgers.

2017 was ook het eerste jaar van het nieuwe project *The Power of Play* dat Right To Play de komende jaren samen met Jantje Beton gaat uitvoeren in Rwanda en in Nederland met een extra bijdrage van de Nationale Postcode Loterij. Dit project richt zich op 100 leerkrachten in Rwanda en Nederland die speel- en ontwikkelmogelijkheden creëren voor 10.000 kinderen in beide landen. De kinderen gaan zelf spelmaterialen maken en van elkaar leren hoe dat te doen. In Rwanda zullen kinderen dankzij de expertise van Jantje Beton en met lokale ondersteuning ook eigen speelplekken gaan ontwerpen en bouwen. Omgekeerd zal de Right To Play aanpak, die draait om ervaren leren en het benutten van inzichten die spelenderwijs worden opgedaan, in het kader van dit project op Nederlandse scholen worden geïntroduceerd.

1.5 Bestuur en directie

In de statuten is bepaald dat de stichting vertegenwoordigd wordt door het bestuur en dat het bestuur het hoogste orgaan van de stichting is. Statutair heeft het bestuur de taken gedelegeerd aan de directeur en ziet het bestuur toe op de uitvoerende taken van de directeur. De verdeling van de verantwoordelijkheden tussen het bestuur en de directeur is vastgelegd in een directiereglement. Het directiereglement wordt periodiek geëvalueerd. Dit zal wederom gebeuren in 2018.

Het bestuur is verantwoordelijk voor de aanstelling van de directeur. De bestuursvoorzitter en directeur hebben regelmatig overleg. Daarnaast vindt er jaarlijks een functionerings- en beoordelingsgesprek plaats met de directeur, uitgevoerd door de bestuursvoorzitter en een tweede bestuurslid.

De directeur voert de dagelijkse leiding over de organisatie en legt daarover verantwoording af aan het bestuur. Concreet is de directeur verantwoordelijk voor de operationele zaken inclusief fondsenwerving, communicatie, personeelsbeleid en financiën.

Het bestuur van Right To Play Nederland bestaat uit 8 personen. Bestuursleden worden benoemd voor een periode van drie jaar en kunnen drie keer herbenoemd worden. Het bestuur is verantwoordelijk voor de benoeming van nieuwe bestuursleden. De huidige voorzitter van Right To Play Nederland maakt ook deel uit van het bestuur van de internationale Right To Play organisatie. In 2017 kwam het bestuur vijf keer samen. Naast het toezicht op lopende activiteiten rondom fondsenwerving en het creëren van naamsbekendheid, is een aantal belangrijke bestuursbesluiten genomen en zijn er met grote betrokkenheid van de betrokken individuen, diverse werkzaamheden verricht. Het betrof onder meer het actief benaderen van het eigen netwerk voor fondsenwervende evenementen en andersoortige ondersteuning van de organisatie, het benaderen van potentieel nieuwe bestuursleden, het vaststellen van de begroting voor 2018 en het toezicht houden op het algemeen functioneren van de directeur.

In lijn met het lage kosten beleid zijn alle bestuursleden onbezoldigd en vrijwillig bestuurslid. Alle mogelijke kosten, zoals bijvoorbeeld reis- en telefoonkosten, worden door de bestuursleden voor eigen rekening genomen.

Bestuurssamenstelling 2017

Naam	Benoemd in	Functie eindigt	Functies
Dhr. W. G. (Wilco) Jiskoot, voorzitter vanaf september 2012	11 mei 2012, vanaf 7 september 2012 voorzitter bestuur	7 september 2018	<i>Functies:</i> Commissaris Jumbo Supermarkten, Commissaris IJsvogel NV, Voorzitter RvC Constellation Netherlands Holding BV, adviseur diverse ondernemingen en family offices
Dhr. J. J. (Joost) Otterloo	13 mei 2011	10 juli 2020	<i>Functies:</i> Consultant Spencer Stuart, Voorzitter Vrijzinnig Christelijk Lyceum Den Haag
Dhr. F. M.A.M (Floris) Evers	29 april 2013	29 april 2019	<i>Functies:</i> Partner Peak4, Olympisch hockeyer
Mw. H. (Hermine) Voûte	9 april 2014	9 april 2020	<i>Functies:</i> Partner Loyens & Loeff, Lid Raad van Toezicht Eye Film Institute, bestuurslid Cliniclowns
Dhr. O. (Onno) de Bruijn (uitgetreden)	9 april 2014	9 april 2017	<i>Functies:</i> Gedefungeerd notaris, voormalig partner Houthoff Buruma, bestuurslid diverse charitatieve instellingen
Dhr. F.A.M. (Frank) Majoor	10 april 2015	10 april 2018	<i>Functies:</i> Oud-Ambassadeur en voormalig Secretaris-Generaal van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, bestuurslid diverse charitatieve organisaties, lid van International Advisory Council van APCO Worldwide.
Dhr. R.Q. (Roderik) Bolle	1 juni 2016	1 juni 2019	<i>Functies:</i> Oprichter en managing partner Orchestra beheer, voorzitter Haagsche Rugby Club
Ms. H.J. (Hanne Jesca) Bax	13 februari 2017	13 februari 2020	<i>Functies:</i> EMEIA Chief Commercial Officer EY, Bestuurslid Topsport Community
Ms. P. (Pamela) Boumeester	19 april 2017	19 april 2020	<i>Functies:</i> RvC Ordina, Ondernemingskamer Gerechtshof Amsterdam, RvC Jaarbeurs Utrecht, RvC Persgroep Nederland, RvC Heijmans, RvA H&S Groep

1.6 Financiële positie

Right To Play Nederland zet haar middelen zo effectief en efficiënt mogelijk in. Dit wordt gewaarborgd door een internationale planning- en controlcyclus waar alle Right To Play-kantoren op aangesloten zijn. Ook heeft de stichting interne administratieve en financiële processen om de kwaliteit te waarborgen en de cashflow en projecties te bewaken.

Right To Play Nederland streeft naar het minimaliseren van haar kosten waardoor zoveel mogelijk inkomsten vanuit de fondsenwerving besteed kunnen worden aan haar doelstelling. Right To Play Nederland probeert zoveel mogelijk van haar diensten en producten gesponsord te krijgen. In 2017 ontving Right To Play Nederland haar IT-support, promotiemateriaal, ondersteuning bij evenementen en in-kind sponsoring met een totale waarde van € 12.000.

In 2017 is een positief resultaat geboekt van € 44.699. Door het positieve resultaat van 2017 stijgt de continuïteitsreserve naar € 309.950.

Right To Play Nederland is onderdeel van een internationale organisatie en houdt zodoende als nationale entiteit geen hoge reserves aan. De vastgestelde limiet van de continuïteitsreserve is maximaal vijfmaal en minimaal driemaal de maandelijkse lasten. Volgens de norm van het CBF mag de continuïteitsreserve maximaal anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de organisatie zijn. Met de huidige reserve blijft Right To Play Nederland ruim onder deze door het CBF gestelde norm.

Het beleggingsbeleid van de organisatie is conservatief. Overtollige liquide middelen worden tijdelijk op een bedrijfsspaarrekening gezet.

1.7 Vooruitblik 2018

In 2018 zal Right To Play internationaal doorgaan op de ingeslagen weg. Er zal ook worden ingezet op meer samenwerking tussen hoofdkantoor, nationale kantoren en landenkantoren en versterking van de lokale capaciteit in de landen waar Right To Play actief is.

Het nieuwe team zal in 2018 voortbouwen op het fundament dat op basis van de nieuwe strategie, ingezet in 2017, is gebouwd. Belangrijke elementen van de nieuwe strategie zijn de focus op spelen in brede zin, de verbinding tussen de waarde van spelen in Nederland en in landen waar Right To Play actief is en de *Time To Play* propositie.

Programmatisch zal de focus in 2018 blijven op de inzet van spelen in brede zin om bij te dragen aan de kwaliteit van onderwijs, gezondheid en vreedzaam samenleven en aan *gender* gelijkheid en bescherming van kinderen om zo kwetsbare kinderen in Afrika, Azië en het Midden-Oosten een kans te geven op een betere toekomst. Right To Play vervolgt in 2018 ook de samenwerking met ISA, de KNVB, War Child en Jantje Beton bij de uitvoering van verschillende programma's en projecten.

2018 is een Olympisch jaar. Dat betekent dat we weer een Gala zullen organiseren in aanwezigheid van sporters die hebben deelgenomen aan de Olympische Spelen. Het Gala zal in het teken staan van de kracht van spelen. Want zonder spelen geen sport. Daarnaast zal er weer een Right To Play Golf Cup plaats vinden en een Right To Play Sports Quiz en zal Right To Play wederom het officiële goede doel zijn van de Dam tot Dam loop. In 2018 zullen we de internationale samenwerking met ASICS verdere uitbreiden en de *Time To Play* propositie door-ontwikkelen en inzetten. In 2018 zal er ook een landelijke campagne worden gevoerd waarbij we stil staan bij het belang van spelen voor ieder kind.

In 2018 streven we naar een bestedingspercentage van 70% of hoger. Dat wil zeggen dat het totaal van de bestedingen aan de doelstellingen, zijnde de internationale projecten enerzijds en voorlichting en bewustmaking anderzijds, gedeeld door de totale lasten minimaal uitkomt op 70%. De meerjaren strategie is erop gericht dit percentage de komende jaren te doen stijgen.

Voor 2018 heeft Right To Play Nederland € 2.062.000 begroot als totale inkomsten uit fondsenwerving, bestaande uit € 1.381.000 algemene bijdragen en € 680.500 specifiek aan te wenden gelden. De kosten voor 2018 zijn begroot op € 852.329. De begrote kosten bestaan voor € 411.689 uit salarissen en € 440.640 aan overige kosten.

1.8 Ondertekening bestuursverslag

Amsterdam, 31 mei 2018

W.G. Jiskoot, voorzitter bestuur

J.J. Otterloo, bestuurslid

F.M.A.M. Evers, bestuurslid

H. Voute, bestuurslid

F.A.M. Majoor, bestuurslid

R.Q. Bolle, bestuurslid

H.J. Bax, bestuurslid

P. Boumeester, bestuurslid

M.J. Dippel, directeur

2. Jaarrekening 2017

- 2.1 Balans per 31 december 2017
- 2.2 Staat van baten en lasten over 2017
- 2.3 Toelichting op de jaarrekening
- 2.4 Ondertekening van de jaarrekening

 BORRIE
accountants

Postbus 8565
3009 AN Rotterdam
010-2667733
rotterdam@borrie.nl

2.1 Balans per 31 december 2017

	Toelichting		<u>31-12-2017</u> EUR		<u>31-12-2016</u> EUR
<u>Actief</u>					
Vaste activa					
Materiële vaste active	1		10.563		2.637
Vlottende activa					
Vorraden	2	12.600		19.364	
Vorderingen					
Debiteuren	3	153.937		45.917	
Overlopende activa	4	<u>948.609</u>	1.115.146	<u>77.752</u>	143.033
Liquide middelen	5		<u>581.192</u>		<u>314.409</u>
<u>Totaal</u>			<u>1.706.901</u>		<u>460.079</u>
 <u>Passief</u>					
Reserves	6		309.950		265.251
Kortlopende schulden					
Crediteuren		16.411		2.075	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	7	13.680		8.028	
Overige schulden en overlopende passiva	8	<u>1.366.860</u>	<u>1.396.951</u>	<u>184.725</u>	<u>194.828</u>
<u>Totaal</u>			<u>1.706.901</u>		<u>460.079</u>

2.2 Staat van baten en lasten over 2017

	Toelichting	2017	Budget 2017	2016
		EUR	EUR	EUR
Baten				
Baten van particulieren, bedrijfsleven, kerken, vermogensfondsen, levering producten en/of diensten	9	582.392	875.000	790.969
Overige baten	9	-334	0	38.950
Inkomsten uit eigen fondsenwerving		582.058	875.000	829.919
Baten van loterij organisaties	10	800.646	500.000	614.816
Baten van subsidies van overheden	11	205.265	600.000	759.133
Rentebaten		129	0	770
Totaal baten		1.588.098	1.975.000	2.204.638
Lasten	12			
Besteed aan doelstellingen:				
Projectactiviteiten RTP Internationaal		923.704	1.365.871	1.529.618
Voorlichting en bewustmaking		186.551	159.769	160.749
		1.110.255	1.525.640	1.690.367
Kosten eigen fondsenwerving		198.914	262.020	243.274
Kosten beheer en administratie		234.230	187.340	255.881
Totaal lasten		1.543.399	1.975.000	2.189.522
Resultaat		44.699	0	15.116
Toevoeging resp. onttrekking continuïteitsreserve		44.699	0	15.116

2.3 Toelichting op de jaarrekening

2.3.1 Stichting

Stichting Right To Play Nederland is opgericht op 9 augustus 2004. Momenteel is de stichting gevestigd aan het Wilhelminaplein 8 te Amsterdam.

2.3.2 Activiteiten

De stichting heeft ten doel:

- De levens van kinderen te verbeteren in de meest achtergestelde gebieden ter wereld, voornamelijk in ontwikkelingslanden. Dit doormiddel van het stimuleren, bevorderen, ondersteunen en doen uitvoeren van sport- en spelprogramma's.
- Het creëren van begrip en bewustzijn voor de benarde situatie van deze kinderen
- Het creëren van begrip voor het gebruik van sport en spel als middel om fysieke, sociale en emotionele ontwikkeling, vrede, gezondheid en onderwijs te verbeteren en hiermee bij te dragen aan structurele armoedevermindering.
- Het in het algemeen benutten van de 'goodwill' van (inter)nationale (ex)topsporters, de Olympische Familie, de Olympische Partners en de Olympische Media voor de hulp en ondersteuning van kinderen in nood.
- Het verwerven van nieuwe en in stand houden van bestaande fondsen en het aanwenden van deze fondsen en de daaruit voortvloeiende opbrengsten, ter ondersteuning van maatschappelijke instellingen met een vergelijkbare doelstelling als Right To Play Nederland.
- Al wat met het vorenstaande verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn.

2.3.3 Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Right To Play Nederland opereert en rapporteert in overeenkomst met de richtlijnen en standaarden van de Raad van Jaarverslaggeving en de richtlijnen van het CBF, met name Richtlijn 650.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor een specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Alle opgenomen vlottende activa en kortlopende schulden kennen een resterende looptijd korter dan een jaar.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover deze op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslag jaar, worden in acht genomen indien deze voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

2.3.4 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en, indien van toepassing, met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage (20-33%) van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Daar waar geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde.

2.3.5 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Baten

Donaties en giften worden als baten verantwoord in het jaar waarin deze zijn toegekend en de ontvangst ervan voldoende zeker is. Voor bijdragen en subsidies voor specifieke, meerjarige projecten worden de (vooruit-)ontvangen bedragen toegerekend aan de jaren waarin de kosten voor deze specifieke projecten daadwerkelijk worden gemaakt en zijn verantwoord.

Verdeling van lasten naar bestemming

Bij het toerekenen van de kosten wordt vastgesteld of deze direct toerekenbaar zijn aan de vier hoofdactiviteiten van de organisatie:

- Internationale Projecten
- Voorlichting en Bewustmaking
- Fondsenwerving
- Beheer en administratie.

De uitvoeringskosten van Right To Play Nederland bestaan uit:

- Kosten voor de organisatie van evenementen
- Kosten voor publiciteit en communicatie t.b.v. fondsenwerving
- Personeelskosten
- Reis- en verblijfskosten
- Huisvestingskosten
- Algemene kosten
- Afschrijvingen

De uitvoeringskosten van de organisatie worden verdeeld over de eerdergenoemde hoofdactiviteiten:

Internationale Projecten: De kosten welke gemaakt worden ten behoeve van de projecten van Right To Play in programmalanden.

Voorlichting en Bewustmaking: Alle activiteiten met betrekking tot voorlichting en bewustmaking in Nederland van het werk van Right To Play.

Fondsenwerving: Alle kosten en activiteiten die ten doel hebben mensen te bewegen geld te doneren aan de stichting.

Beheer en administratie: De kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en welke niet kunnen worden toegerekend aan Fondsenwerving. De uitvoeringskosten voor deze hoofdactiviteit worden doorbelast op basis van het aantal fte's.

De personeelskosten worden toegerekend aan de hoofdactiviteiten op basis van urenverantwoording per werknemer per activiteit. Deze urenverantwoording wordt op maandbasis geadministreerd door de werknemers.

Pensioenlasten

De pensioenregeling van de stichting wordt gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder, te weten een verzekeringsmaatschappij. De pensioenverplichtingen uit de pensioenregeling worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst- en verliesrekening verantwoord. Aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst wordt beoordeeld of, en zo ja welke verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie op balansdatum bestaan. Deze additionele verplichtingen, waaronder eventuele verplichtingen uit herstelplannen van de pensioenuitvoerder, leiden tot lasten voor de stichting en worden in de balans opgenomen in een voorziening. Ultimo 2017 (en 2016) waren er geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

2.3.6 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

1) Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa in 2017 is als volgt:

	EUR
Boekwaarde per 01-01-2017	2.637
Bij: investeringen	10.360
Af: afschrijvingen	<u>(2.434)</u>
Boekwaarde per 31-12-2017	<u>10.563</u>

De materiële vaste activa worden gebruikt ten behoeve van de onderscheiden activiteiten van de stichting.

2) Voorraden

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	EUR	EUR
Voorraden	<u>12.600</u>	<u>19.364</u>
	<u>12.600</u>	<u>19.364</u>

3) Debiteuren

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	EUR	EUR
Te ontvangen donaties	<u>153.937</u>	<u>45.917</u>
	<u>153.937</u>	<u>45.917</u>

4) Overige vorderingen en overlopende activa

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	EUR	EUR
Vooruitbetaling RTP International	71.691	32.875
Omzetbelasting	4.565	3.386
Vooruitbetaling derden inzake Power of Play project	847.860	0
Overige vorderingen	<u>24.493</u>	<u>41.491</u>
	<u>948.609</u>	<u>77.752</u>

5) *Liquide middelen*

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	EUR	EUR
Kas	1.334	1.220
Rabobank	<u>579.858</u>	<u>313.189</u>
	<u>581.192</u>	<u>314.409</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting, uitgezonderd het bedrag van € 5.000 dat gereserveerd is voor de bankgarantie. Deze bankgarantie is verplicht vastgesteld ten behoeve van de overeenkomst met Renpart Vastgoedholding N.V., de eigenaar van het voormalige kantoorpand in Den Haag. Deze bankgarantie is komen te vervallen in februari 2018.

6) *Reserves*

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	EUR	EUR
Overschot 2004	150.282	150.282
Overschot 2005	93.833	93.833
Overschot 2006	74.751	74.751
Tekort 2007	(112.427)	(112.427)
Overschot 2008	5.355	5.355
Overschot 2009	214.308	214.308
Overschot 2010	207.010	207.010
Tekort 2011	(79.092)	(79.092)
Tekort 2012	(131.811)	(131.811)
Tekort 2013	(220.359)	(220.359)
Overschot 2014	73.479	73.479
Tekort 2015	(25.194)	(25.194)
Overschot 2016	15.116	15.116
Overschot 2017	<u>44.699</u>	<u>0</u>
	<u>309.950</u>	<u>265.251</u>

Right To Play Nederland heeft haar reservebeleid aangepast en houdt de lijn aan vanaf 2015 dat de continuïteitsreserve minimaal driemaal en maximaal vijfmaal de maandelijkse uitvoeringskosten van de stichting is. Right To Play Nederland is onderdeel van een internationale organisatie en is niet genoodzaakt een hoge continuïteitsreserve aan te houden. Het doel is om de continuïteitsreserve constant te laten blijven in relatie tot de uitvoeringskosten.

7) *Belastingen en premies sociale verzekeringen*

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	EUR	EUR
Loonheffing en premies sociale verzekeringen	<u>13.680</u>	<u>8.028</u>
	<u>13.680</u>	<u>8.028</u>

 BORRIE
accountants

Postbus 8565
3009 AN Rotterdam
010-2667733
rotterdam@borrie.nl

8) Overige schulden en overlopende passiva

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	EUR	EUR
Vooruit ontvangen bijdrage NPL*	1.174.007	0
Vooruit ontvangen bijdrage Sfd	11.690	32.875
Uit te keren subsidie aan RTP International (overlopende termijnen en RC-verhouding)	134.354	134.325
Te betalen vakantiegeld en –dagen	19.951	4.878
Overige schulden	<u>26.858</u>	<u>12.647</u>
	<u>1.366.860</u>	<u>184.725</u>

* Van dit bedrag is € 847.860 vooruitbetaald aan derden.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane leaseverplichtingen voor het kantoorpand en een printer is in totaal € 20.518. De resterende looptijd van deze leasecontracten is 12 (kantoorpand) en 48 (printer) maanden.

2.3.7 Toelichting op de onderscheiden posten van staat van baten en lasten

9) Baten van particulieren, bedrijfsleven, kerken, vermogensfondsen, levering van producten en/of diensten

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	EUR	EUR
Baten van particulieren	121.117	106.522
Baten van bedrijfsleven*	415.154	68.617
Baten van kerken	0	0
Baten van vermogensfondsen	0	0
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten*	46.121	615.830
Overige baten	<u>-334</u>	<u>38.950</u>
	<u>582.058</u>	<u>829.919</u>

* Door de gewijzigde indeling van de staat van baten en lasten in 2017 ten opzichte van 2016, is een verschuiving opgetreden in de Baten als tegenprestatie (voorheen: opbrengsten uit Events): € 46.121 om € 615.830 en in de Baten van bedrijfsleven (nu: inclusief opbrengsten uit Events): € 415.154 om € 68.617.

10) *Baten van loterij organisaties*

Deze baten zijn ontvangen van loterij organisaties zonder dat hier een eigen inspanning voor is geleverd en waarvoor de stichting geen eigen risico loopt. Hier is bij inbegrepen de donatie van de Nationale Postcode Loterij ter waarde van € 500.000.

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	EUR	EUR
Nationale Postcode Loterij (Reguliere bijdrage)	500.000	500.000
Nationale Postcode Loterij (Bijdrage Power of Play 2017)	<u>300.646</u>	<u>114.816</u>
	<u>800.646</u>	<u>614.816</u>

In 2017 heeft Right To Play Nederland van de Nationale Postcode Loterij de volledige bijdrage voor het Power of Play programma vooruit ontvangen ter waarde van € 1.475.000. Dit project loopt van 2017 – 2020. In 2017 is van het totale budget € 300.646 besteed en verantwoord als opbrengst en programmakosten.

11) *Baten van subsidies van overheden*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	EUR	EUR
Ministerie van Buitenlandse Zaken SfD	205.265	150.000
Ministerie van Buitenlandse Zaken SaHA	<u>0</u>	<u>609.133</u>
	<u>205.265</u>	<u>759.133</u>

Het gehele bedrag van de ontvangen subsidies van het Ministerie van Buitenlandse Zaken is uitgekeerd aan Right To Play International ten behoeve van de genoemde internationale projecten. Alle ontvangen subsidies hebben een incidenteel karakter. Ter verkrijging van deze subsidies in 2017 zijn geen kosten gemaakt.

12) Verdeling van lasten naar bestemming

	Internationale projecten	Voorlichting & Bewustwording	Eigen fondsenwerving	Beheer & administratie	Totaal 2017	Begroting 2017	Totaal 2016
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Uitkeringen aan RTP International	683.028	0	0	0	683.028	1.295.492	1.482.762
Salarissen	55.282	115.989	66.868	66.898	305.037	293.792	295.467
Sociale lasten	7.852	18.063	10.484	12.800	49.199	58.766	49.403
Pensioenlasten	2.007	5.104	3.143	2.412	12.666	15.000	12.525
Kosten evenementen	0	939	108.011	0	108.950	120.400	197.046
Afschrijvingen materiële vaste activa	410	906	523	594	2.433	6.000	3.221
Reis- en verblijfskosten	45.342	2.152	4.363	33.196	85.053	64.000	41.994
Publiciteits- en communicatie kosten	129.723	42.574	4.655	0	176.952	16.600	14.530
Kantoor- en algemene kosten	60	824	867	118.330	120.081	104.950	92.574
Total	<u>923.704</u>	<u>186.551</u>	<u>198.914</u>	<u>234.230</u>	<u>1.543.399</u>	<u>1.975.000</u>	<u>2.189.522</u>

De uitkering in 2017 aan Right To Play International bevat een totaalbedrag van € 683.028. € 350.000 (2016: € 610.000) van dit bedrag zijn ongeoormerkte donaties die aangewend kunnen worden voor matchfinanciering in verschillende projecten en dekking van bedrijfskosten. Het restant ad € 333.028 (2016: € 872.762) is geoormerkt voor specifiek projecten, zoals hiervoor zijn opgenomen in de toelichting op de donaties en op subsidies van overheden. Voor een overzicht van de uitgaven van Right To Play International kunt u het internationale jaarverslag raadplegen. Deze kunt u downloaden op onze website.

2.3.8 Overige toelichtingen

Personeel

Het gemiddeld aantal werknemers berekend op fulltimebasis bedroeg 6,1 fte (2016: 6,0 fte)

Bezoldiging directie en bestuur

De beloning van de directeur wordt vastgesteld door het bestuur van de stichting.

Dienstverband	
Looptijd	Onbepaalde tijd
Uren p.w.	40 uur
Parttime percentage	100%
Periode	1-1-2017 t/m 31-12-2017
Bezoldiging	
Brutoloon/salaris	€ 69.444
Vakantiegeld	€ 5.556
Eindejaarsuitkering, 13de /14de mnd	€ 0
Variabel jaarinkomen	€ 0
Totaal	€ 75.000*
SV lasten (wg deel)	
Belastbare vergoedingen/bijtellings	€ 0
Pensioenlasten (wg deel)	€ 3.840
Overige beloningen op termijn	€ 0
Uitkering beëindiging dienstverband	€ 0
Totaal	€ 13.479
Huidige directeur:	
Totaal 2017:	€ 88.479
Totaal 2016**:	€ 92.630

*Het salaris van de directeur wordt getoetst aan de hand van de VFI-richtlijnen voor directeur salarissen in de non-profit branche. Dit salaris bestaat volgens de richtlijn uit: 12 maandsalarissen, vakantiegeld, eventuele eindejaarsuitkeringen inclusief 13^e/14^e maand en toegekend variabel inkomen.

Op grond van deze richtlijn is de functie van de algemeen directeur binnen Right To Play ingedeeld in categorie F, met een maximaal jaarinkomen van € 91.871. Het salaris van de directeur van € 75.000 in 2017, blijft hieronder.

** In 2016 heeft er een directeurswissel plaatsgevonden, de totale werkgeverslasten voor beide directeuren in 2016 bedroeg € 92.630 ten opzichte van € 88.479 in 2017.

Leden van het bestuur ontvangen geen bezoldiging en zijn vrijwillig bestuurslid.

2.4 Ondertekening jaarrekening

Amsterdam, 31 mei 2018

W.G. Jiskoot, voorzitter bestuur

J.J. Otterloo, bestuurslid

F.M.A.M. Evers, bestuurslid

H. Voute, bestuurslid

F.A.M. Majoor, bestuurslid

R.Q. Bolle, bestuurslid

H.J. Bax, bestuurslid

P. Boumeester, bestuurslid

M.J. Dippel, directeur

3. Overige gegevens 2017

- 3.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant
- 3.2 Bestemming van het saldo van baten en lasten over 2016
- 3.3 Voorstel tot bestemming van het saldo van baten en lasten over 2017

3.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt naar verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

3.2 Bestemming van het saldo van baten en lasten over 2016

Het saldo van de baten en lasten over 2016 is conform het daartoe gedane voorstel, toegevoegd aan de reserves.

3.3 Voorstel tot bestemming van het saldo van baten en lasten over 2017

De directie stelt voor het saldo van de baten en lasten, ten bedrage van € 44.699 toe te voegen aan de reserve. Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

Aan het bestuur van
Stichting Right To Play Nederland
Wilhelminaplein 8
1062 HK AMSTERDAM

Borrie Accountants B.V.
Jan Leentvaarlaan 1
Postbus 8565
3009 AN Rotterdam
Telefoon 010 266 77 33
Telefax 010 266 78 08
Email rotterdam@borrie.nl
KvK 24315255

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de door ons gewaarmerkte jaarrekening 2017 van Stichting Right To Play Nederland d.d. 31 mei 2018 gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Right To Play Nederland per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Right To Play Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties' vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

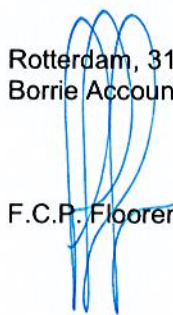
Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 31 mei 2018
Borrie Accountants B.V.

F.C.P. Flooren RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

